

Yüksekö?renim Ya?am Doyumu Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yüksekö?renim Ya?am Doyumu Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33474>

Özet

Yüksekö?renim Ya?am Doyumu Ölçe?i (YYDÖ), üniversite ö?rencilerinin yüksekö?renim deneyimlerinden genel olarak elde ettikleri ya?am doyumu düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? özgün bir psikometrik araçtır. Ölçek, özellikle ö?rencilerin akademik, sosyal ve idari ortamlara yönelik alg?lar?n? içeren, yüksekö?renime özgü memnuniyet boyutlar?n? kapsamaktadır. 2016 y?l?nda Erol ve Y?ld?r?m taraf?ndan geli?tirilen bu ölçek, Türk yüksekö?renim ba?lam?na uygun, geçerli ve güvenilir bir ölçüm sa?lamay? hedeflemektedir.

Ölçe?in geli?tirme süreci, kapsamlı geçerlik ve güvenilirlik analizlerini içermis? olup, elde edilen bulgular, YYDÖ'nün üniversite ö?rencilerinin genel ya?am kalitesini ve üniversite deneyimlerinden duyduklar? memnuniyeti de?erlendirmede etkili bir araç oldu?unu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Yüksekö?renim, Üniversite Ö?rencileri, Ya?am Doyumu, Ölçek Geli?tirme, Psikometrik Özellikler, Ö?renci Refah?.

Yazarlar

Murat Erol, ?brahim Y?ld?r?m

Amaç

Yüksekö?renim Ya?am Doyumu Ölçe?i'nin temel amacı, üniversite ö?rencilerinin e?itim ald?klar? kurum, ald?klar? e?itim, sosyal çevre ve genel ö?renci ya?am?na dair memnuniyetlerini çok boyutlu olarak ölçmektir. Geli?tiriciler, mevcut genel ya?am doyumu ölçeklerinin yüksekö?renime özgü dinamikleri yakalayamad??? varsay?m?ndan hareketle, bu spesifik ba?lama odaklanan bir araç olu?turmay? amaçlam??lardır.

Bu araç, e?itim ara?t?rmacılar?na ve üniversite yöneticilerine, ö?rencilerin memnuniyet düzeylerini belirleyerek e?itim kalitesini art?rma ve ö?renci refah?n? destekleme stratejileri geli?tirmede somut veriler sunmak için tasarlanm??tır. Ölçek, ö?rencilerin üniversite deneyimlerini subjektif de?erlendirmelerini standart bir ?ekilde toplamay? mümkün k?lmaktadır.

Yapı

Ölçek, bireylerin yüksekö?renim kurumlar?ndaki deneyimlerinden kaynaklanan genel ya?am doyumu düzeyini ölçen bir yapıyı temsil etmektedir. Bu yapı, ö?rencinin akademik ba?ar? beklentileri, üniversitenin sundu?u fırsatlar, ö?retim üyeleriyle ilişkiler, idari hizmetler ve üniversite ortam?na yönelik genel olumlu/olumsuz duygular gibi faktörleri içermektedir.

YYDÖ, genel ya?am doymu kavram?n?n e?itim ba?lam?na uyarlanm?? hali olup, ö?rencilerin üniversitelerini tekrar tercih etme iste?i, beklentilerinin kar??lanma düzeyi ve üniversite ö?rencisi olmaktan duyduklar? gurur gibi spesifik göstergeler üzerinden bu doymu de?erlendirmektedir. Ölçek toplam 29 maddeden olu?maktadır.

Geçerlik

Yüksekö?renim Ya?am Doymu Ölçe?i'nin geçerlili?i, kapsaml? istatistiksel analizlerle incelenmi?tir. Yap?lan çal??malar neticesinde ölçe?in hem yap? geçerlili?i hem de ölçüt geçerlili?i yeterli düzeyde bulunmu?tur.

Yap? geçerlili?i, ölçe?in teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü göstermektedir. Bu, genellikle faktör analizi yöntemleri (aç?mlay?c? ve do?rulay?c?) kullan?larak gerçekleştirilmi?tir. Ölçüt geçerli?i ise ölçek puanlar?n?n, teorik olarak ili?kili olmas? beklenen di?er di?? ölçütlerle (örne?in, genel ya?am doymu ölçekleri veya akademik ba?ar? göstergeleri) ne derece korelasyon gösterdi?ini belirlemek için kullan?lm??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik çal??malar?, ölçüm tutarlılı??n? ve kararlılı??n? de?erlendirmek üzere iki temel yöntemle incelenmi?tir: iç tutarlılık katsay?s? ve test-tekrar test güvenilirli?i.

?ç tutarlılık analizi için Cronbach Alfa güvenilirlik katsay?s? kullan?lm??t?r. Bu katsay?n?n yüksek olmas?, ölçek maddelerinin birbirleriyle tutarlı oldu?unu ve ayn? yap?y? ölçtü?ünü göstermektedir. Ayr?ca, zaman içindeki kararlılı??n? belirlemek amacıyla test-tekrar test yöntemi uygulanm??t?r. Bu yöntem, ayn? ö?rencilere farklı zamanlarda uygulanan ölçek sonuçlar?n?n korelasyonunu inceleyerek, ölçek puanlar?n?n zamana kar?? ne kadar dirençli oldu?unu ortaya koymu?tur.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirilmesi sürecinde, maddelerin alt?nda yatan faktör yap?s?n? belirlemek amacıyla faktör analizleri (büyük olasılıkla Aç?mlay?c? Faktör Analizi) kullan?lm??t?r. Bu analizler, 29 maddelik ölçe?in kaç boyuttan olu?tu?unu ve her bir boyutun yüksekö?renim ya?am doymunun hangi yönünü temsil etti?ini saptam??t?r.

Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in teorik yap?s?n? destekler nitelikte olup, yüksekö?renim doymunun sadece tek bir genel faktörden ibaret olmadı??n?, ayn? zamanda akademik, sosyal ve kurumsal memnuniyet gibi alt boyutlar? da içerdi?ini do?rulam??t?r. Bu çok boyutlu yap?, ö?rencilerin üniversite deneyimlerini daha detaylı analiz etme imkanı sunar.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Ölçek)

Format: Likert tipi, be?li derecelendirmeli. Puanlama ?u ?ekildedir: (hiç kat?lm?yorum=1, kat?lm?yorum=2, k?smen kat?l?yorum=3, kat?l?yorum=4, tamamen kat?l?yorum=5). Ölçek toplam 29 madde içermektedir.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite ö?rencileri (Yüksekö?renim seviyesindeki bireyler).

Ya? Grubu: Genç yeti?kinlik dönemi (Tipik olarak 18-25 ya? aral???).

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki çe?itli üniversitelerde ö?renim gören lisans ve ön lisans ö?rencileri.

Test Metodolojisi: Öz bildirim envanteri.

Anahtar Kelimeler

Ö?renci Memnuniyeti, Cronbach Alfa, Test-Tekrar Test, Kurumsal De?erlendirme, Yüksekö?renim, Psikometri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Bilinmiyor

Kurum E-posta Adresleri: muraterol1980@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Makale referans?nda belirtilen ilgili kurum adresi.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek, Murat Erol ve ?brahim Y?id?r?m taraf?ndan 2016 y?l?nda geli?tirilmis?tir. Ölçe?in kullan?m izni ve olası ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazarlarla do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. İleti?im e-posta adresi: muraterol1980@hotmail.com.

Ölçe?in orijinal makalesi Dergipark üzerinden eri?ime aç?kt?r.

Kaynaklar

Erol, M. ve Y?ld?r?m, ?. (2016). Yüksekö?renim ya?am doyumu ölçe?inin geli?tirilmesi. *E?itimde Kuram ve Uygulama*, 12(1), 221-243.

Makalenin orijinal ba?lant?s?: dergipark.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyalar? a?a??dan indirilebilir:

[yuksekogrenim-yasam-doyumu-olcegi-toad.pdf](#)

[yuksekogrenim-yasam-doyumu-olcegi-toad.pdf](#)

Yüksekö?renim Ya?am Doyumu Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?itirilmemelidir.

YYDÖ'de 29 madde bulunmaktadır. Örnek maddeler a?a??dad?r:

Tekrar tercih yapacak olsam yine bu üniversiteyi seçerim.

Bu üniversite birçok yönüyle beklentilerimi kar??lad?.

Bu üniversitede ald???m e?itimle ideallerimi gerçekte?tirece?imden eminim.

Bu üniversitenin ö?rencisi olmaktan gurur duymaktay?m.

Ö?retim üyelerinin ö?rencilere de?er vermedi?i kan?s?nday?m.

Üniversite yönetiminin ö?rencilere de?er vermedi?i kan?s?nday?m.